

XIII Міжнародна науково-практична конференція
«Європейська інтеграція вищої освіти України в контексті Болонського процесу.
Цифровізація та забезпечення якості вищої освіти для забезпечення рівного
доступу до якісної вищої освіти»

Забезпечення рівного доступу до якісної вищої освіти в Україні: Законодавство у контексті євроінтеграції

Володимир Бахрушин, професор, д.ф.-м.н.
Сектор вищої освіти НМР МОНУ
Національний університет «Запорізька політехніка»
Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+

Київ, 07.11.2024

Funded by
the European Union

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Євроінтеграція

- Документи ООН та ЮНЕСКО
- Документи Ради ЄС та Єврокомісії
- Документи ЄПВО
- Сумісність освітньої статистики з Евростат
- Норми і тенденції розвитку законодавства країн ЄС щодо вищої освіти, цифрової трансформації, інклюзивності освіти, штучного інтелекту тощо
- Практики провідних університетів ЄС

Article 1a. Amendments to the Treaty on European Union and to the Treaty Establishing the European Community

The Union is founded on the values of **respect for human dignity, freedom, democracy, equality, the rule of law and respect for human rights, including the rights of persons belonging to minorities.** These values are common to the Member States in a society in which pluralism, **non-discrimination, tolerance, justice, solidarity and equality between women and men prevail.**

Цінності ЄПВО

- Академічна свобода
- Академічна добросесність
- Інституційна автономія
- Участь студентів і персоналу в управлінні вищою освітою
- Публічна відповідальність за вищу освіту
- Публічна відповідальність вищої освіти ()

Principles and Guidelines to Strengthen the Social Dimension of Higher Education in the EHEA

- Соціальний вимір має бути – центром стратегій вищої освіти на всіх рівнях
- Законодавство, політики мають забезпечувати право ЗВО створювати власні стратегії розширення доступу
- Узгоджені політики щодо інклюзивності всіх рівнів освіти та навчання впродовж життя
- Надійні дані
- Право ЗВО здійснювати власні заходи щодо розширення доступу до вступу, навчання і завершення навчання

Principles and Guidelines to Strengthen the Social Dimension of Higher Education in the EHEA

- Достатнє і стійке публічне фінансування, фінансова автономія ЗВО
- Допомога органів влади у створенні інклюзивного середовища та інклюзивної культури в ЗВО
- Різноманітність, справедливість та інклюзивність програм міжнародної мобільності ЗВО
- ЗВО мають забезпечити залучення громади (стейкхолдерів), яке сприятиме розмаїттю, справедливості та інклюзії
- Публічна влада має вести діалог із ЗВО та іншими стейкхолдерами щодо імплементації цих принципів на національному та інституціональному рівнях

2007 London Communiqué

Склад студентів, які:

- ✓ вступають для здобуття вищої освіти всіх рівнів,
- ✓ навчаються у закладах вищої освіти,
- ✓ завершують здобуття вищої освіти

повинен відповідати неоднорідному соціальному профілю суспільства в цілому.

We reconfirm the importance of building an inclusive EHEA by 2030, able to underpin a cohesive, sustainable, and peaceful Europe, where students are fully supported, at all stages of their learning paths, through policies for accessing and completing higher education irrespective of their background or starting point.

Tirana Communique (2024)

Інклюзія. Недопредставлені групи, знедолені та вразливі студенти,)

Особи, що перебувають у невігідному чи вразливому становищі через:

- вік, стать,
- відсутність батьків,
- стан здоров'я (власний, батьків),
- расу, етнічну належність, мову,
- належність до деяких соціальних груп, класів, каст,
- релігію,
- економічний статус (матеріальний стан, майновий стан, ...),
- біженці, ВПО, емігранти, іммігранти,
- залежність наявності візи від результатів навчання,
- вразливість до впливу злочинців, до експлуатації, дискримінації, ...

Як забезпечити інклюзивність?

- Збирання даних, релевантна статистика, потрібна для прийняття ефективних рішень
- Evidence-based decision-making VS Evidence-free decision-making
- Коригувальні курси
- Індивідуальні освітні траєкторії
- Просвітницька діяльність
- Робота з недопредставленими соціальними групами
- Гранти/стипендії за соціальними показниками
- Додаткове бюджетне фінансування за умови дотримання стандартів щодо інклюзивності
- Безбар'єрне середовище, психологічна допомога
- Побутові умови, студентське житло, працевлаштування студентів

Частка жінок (2022, ЄС+)

- ❑ 5 рівень – 49,2% (від 12,5% у Хорватії до 90,9% у Польщі)
- ❑ 6 рівень – 53,9% (46,2% у Ліхтенштейні до 64,5 у Швеції та Ісландії)
- ❑ 7 рівень – 58,1% (від 50,0% у Туреччині до 71,5% в Ісландії)
- ❑ 8 рівень – 49,0% (від 29,6 у Ліхтенштейні до 59,8% в Ісландії)

За галузями (6 рівень, Німеччина): **Освіта – 79%**; Мистецтво і гуманітарні науки – 62; Соціальні науки, журналістика, інформація – 63%; Бізнес, адміністрування, право – 60%; Природничі науки, математика, статистика – 46%; **Інформаційно-комунікаційні технології – 20%**; Інженерія, виробництво, будівництво – 22%; Сільське, лісове та рибне господарство і ветеринарія -33%; Здоров'я та добробут – 67%; Обслуговування – 47%.

Цифрові технології для інклюзивності+

- Системи управління освітнім процесом / підтримки освітнього процесу
- Віртуальні освітні простори,
- Віртуальні лабораторії, тренажери, симулятори
- Дистанційне управління навчальним/науковим обладнанням
- Подання інформації для осіб з проблемами зору
- Переведення розмови у текст / жестову мову та навпаки
- Автоматичний переклад текстів і розмовної речі
- Автоматизація рутинних процесів
- Цифрові бібліотеки

Індивідуальна освітня траєкторія

- Визнання результатів попередньої формальної освіти та здобутих кваліфікацій
- Визнання результатів неформального та інформального навчання
- Визнання результатів академічної мобільності
- Визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах (за іншими освітніми програмами)
- Спільні (узгоджені) освітні програми, університетські альянси та інші форми кооперації
- Вибіркові освітні компоненти чи блоки освітніх компонентів, зокрема для здобуття певної професійної кваліфікації.

Дякую за увагу!

Funded by
the European Union